

DATUM	27-1-2020
AAN	Provinciale Staten
VAN	Gedeputeerde Hanke Bruins Slot en gedeputeerde Arne Schaddelee
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Technische vragen Statenbrief 'Stavaza Stikstof' t.b.v. PS-vergadering 29-01-2020

Geachte leden van Provinciale Staten,

Naar aanleiding van de Statenbrief 'Stand van zaken Aanpak Stikstof' (PS2020PS01) hebben een aantal fracties technische vragen gesteld. Hieronder vindt u de beantwoording:

SGP:

Wij zijn blij met de opzet van de Utrechtse aanpak. Eerst wordt gepoogd het probleem helder te krijgen en dan wordt integraal aan een oplossing gewerkt. In onze technische vragen focussen wij nu vooral op de eerste twee stappen van uw aanpak. Omdat u los van dit overzicht ook beleidsregels hebt geformuleerd, stellen we hierover apart vragen. Vooraf twee algemene vragen:

- Kunt u aan de drie stappen van de Utrechtse aanpak concrete data koppelen, zodat we een duidelijk tijdspad hebben waarmee we duidelijkheid creëren voor betrokkenen?

Antwoord: De data-analyse wordt opgeleverd eind Q1. Het in beeld brengen van de benodigde opgave gebeurt in de periode tot aan het zomerreces. Het is op dit moment nog niet exact mogelijk om aan te geven welk tijdspad in de gebiedsgerichte aanpak doorlopen wordt. Dit is mede afhankelijk van de uitkomst van data-analyse, de benodigde opgave en de betrokken partijen.

- In hoeverre past de timing van het vaststellen van de beleidsregels bij de geformuleerde Utrechtse aanpak? Het probleem was immers nog niet helder, toen met een 'oplossing' werd begonnen. Loopt het vastgestelde beleid niet vooruit op onbekende parameters in de stikstofhuishouding?

Antwoord: De beleidsregels staan los van de gebiedsgerichte aanpak. In de gebiedsgerichte aanpak wordt per gebied gekeken naar behoefte én mogelijkheden om aan die behoefte te voldoen. De beleidsregels gelden landelijk en waren zo snel mogelijk nodig om vergunningverlening weer mogelijk te maken.

Helder krijgen wat het probleem is

Wij zijn blij om te lezen dat u werkt aan een goede data-analyse. Wij hebben daar meerdere keren voor gepleit. Wij zijn benieuwd wanneer we inzicht kunnen krijgen in de zaken die u noemt.

Reactie: Zie bovengenoemde planning. Afronding van de data-analyse is voorzien in Q1. De gegevens kunnen vervolgens, geaggregeerd ten behoeve van privacywetgeving, in de loop van Q2 worden gedeeld.

Tevens zijn wij benieuwd naar de manier waarop u deze dingen in kaart denkt te gaan brengen. Graag zien wij een korte uitwerking van de vier door u genoemde zaken, waarbij we enkele specifieke dingen mee willen geven.

Ligging en omvang van de bronnen van stikstofdepositie.

- U schrijft: 'We brengen we in beeld met welke bronnen van stikstofdepositie we te maken hebben, hun ligging en hun omvang.' Hoe bent u van plan dit te gaan doen en waar gaat u zich op baseren?

Antwoord: Wij hebben de RUD Utrecht de opdracht verstrekt voor een data-analyse op basis van verscheidene beschikbare datasets. Voor de analyse hebben wij contact gehad met het RIVM en maken wij rechtstreeks gebruik van de daartoe geëigende AERIUS-servers.

- Bent u bereid u aan te sluiten bij het onderzoek waar het Mesdagfonds op dit moment mee bezig is en wilt u de resultaten hiervan betrekken bij uw eigen analyse?

Antwoord: De onderzoeken van het Mesdagfonds zijn ter toetsing van de reken- systematiek. Het is aan de systeemverantwoordelijke en tevens eigenaar van het rekenprogramma AERIUS, in casu het ministerie van LNV, om mogelijke nieuwe gegevens te toetsen en waar nodig in de rekensystematiek te verwerken.

- De brondata die door het RIVM zijn vrijgegeven lijken te suggereren dat alle agrarische uitstootbronnen zich op 4 meter boven het maaiveld bevinden. Klopt dat? En zo ja, is dat dan voldoende valide om op puntniveau ingrijpende en kostbare maatregelen te nemen zoals het uitkopen van veehouderijen?

Antwoord: Het is vrijwel onmogelijk om op puntbronniveau een data-analyse te maken waarin alle emissiekenmerken zijn meegenomen. Deze gegevens zijn in de meeste datasets niet beschikbaar. Op basis van de beschikbare data worden wel onderbouwde keuzes gemaakt. Dit is voldoende om een beeld te krijgen van de mogelijkheden. Zodra specifieke maatregelen in beeld worden gebracht kan een nadere analyse nodig zijn. In het geval van uitkoop zal altijd een volledige dossieranalyse worden gemaakt om de exacte depositie-opbrengst in kaart te brengen.

- Kunt u toelichten hoe de tabel op pagina 11 van het rapport van de commissie-Remkes (waarin de agrarische sector 46% van de N-depositie krijgt toegewezen) zich verhoudt tot de berekening die bijvoorbeeld in een [onderzoek](#) van de WUR (pag. 17) wordt gepresenteerd (waarin de agrarische sector een veel geringer deel van de N-depositie krijgt toegewezen)?

Antwoord: In het WUR-rapport worden gegevens gepresenteerd voor 6 gebieden. Het Remkes rapport heeft het over de totale emissies in Nederland. Dat emissies en deposities per gebied kunnen afwijken van het landelijke gemiddelde is juist de reden om een gebiedsgerichte aanpak te maken.

- Betreft u hierbij ook de buitenlandse bronnen van stikstofdepositie (ongeveer 1/3 van het totaal)?

Antwoord: Nee, de gebiedsgerichte aanpak kijkt naar die bronnen in de directe omgeving waar gebiedsgericht maatregelen in kunnen worden genomen. Aanpak van buitenlandse bronnen betreft een actie die bij het Rijk ligt in het kader van internationale afspraken.

Wat nodig is om de instandhoudingsdoelen van de Natura2000-gebieden te bereiken en welke stikstofdepositie daarbij aanvaardbaar is.

- Betreft u hierbij ook de evaluatie van het kabinet, waaraan u in uw brief refereert? **Antwoord: Er zijn gesprekken ingepland met terreineigenaren en behorende organisaties om te inventariseren welke mogelijkheden zij zelf zien voor intensivering van natuurherstelmaatregelen. De evaluatie van het Rijk aangaande de aanwijzing in gebieden betreft een parallel lopend traject. De uitkomsten hiervan kunnen effect hebben op de uiteindelijke gebiedsgerichte aanpak.**

Welke bronmaatregelen effectief zijn.

- Betekent dit dat we een keuzepallet aan maatregelen krijgen, zodat we een keuze kunnen maken?

Antwoord: De keuzemogelijkheden zullen volgen uit de data-analyse per gebied en de beschikbare middelen.

Wat de benodigde stikstofruimte van sectoren is.

- Hoe bent u van plan dit te gaan inventariseren?

Antwoord: In het gebiedsgerichte proces zullen we in gesprek met de daar aanwezige partners, sectoren en lokale overheden een inventarisatie maken wat de lokale economische en natuurbehoeften zijn.

- Wat verstaat u precies onder 'benodigde' stikstofruimte? Is dat de gewenste groei per sector?

Antwoord: Zie bovenstaande antwoord.

Voor een aantal zaken vragen wij specifieke aandacht. Als u daar nu nog geen antwoord op hebt, verwachten wij dat u deze vragen meeneemt in de door u genoemde data-analyse en het plan van aanpak om daartoe te komen.

- In de beantwoording van de schriftelijke vragen van dhr. Dercksen geeft u op verschillende manieren aan dat u ervan uitgaat dat de dieren die in een natuurgebied verblijven geen significant effect hebben op de

stikstofdepositie in dat natuurgebied. Zijn er onderzoeken bekend die deze vermoedens staven? Zo nee, wanneer kunnen we hierover meer duiding verwachten?

Antwoord: Wilde dieren maken geen onderdeel uit van de gebiedsgerichte aanpak. Zij maken onderdeel uit van de natuur die wordt beschermd.

- U schrijft hier: 'Bij uitwerpselen van dieren in de natuur is dit (vermenging dikke en dunne fractie) nauwelijks het geval.' Houdt u er rekening mee dat dit bij de 2,5 miljoen in Nederland aanwezige ganzen juist wel het geval is?

Antwoord: Conform motie 99 zal er een onderzoek naar de emissie van ganzen op Natura 2000 gebieden worden uitgevoerd. Oplevering van dit onderzoek wordt halverwege dit jaar verwacht.

Cruciaal om de invloed van bedrijven op beschermde natuurgebieden te kunnen duiden, is dat we weten waar de uitstoot van stoffen uiteindelijk neerslaat.

- Kunt u nauwkeurig onderbouwen op welke wetenschappelijke onderzoeken de rekenmethode is gebaseerd die op dit moment landelijk (en ook door u, getuige de beleidsregels) wordt gehanteerd?

Antwoord: Er wordt gebruik gemaakt van de internationaal gereviewde rekenmethodiek van AERIUS. Uitgebreide documentatie over de werking en reviews kunt u vinden op www.aerius.nl.

- Is er onderzoek gedaan naar het bereik van ammoniak? Zo ja, wat zijn hiervan de resultaten? En hoe is dit in het model en dus in uw beleid verwerkt?

Antwoord: In het model zit de verspreiding van ammoniak opgenomen. Het onderliggende rekenhart is gebaseerd op het Operationele Prioritaire Stoffen model (OPS). Zie <https://www.rivm.nl/operationele-prioritaire-stoffen-model> voor de modelbeschrijving en aanvullende documentatie.

- Is er onderzoek gedaan naar het bereik van stikstofoxiden? Zo ja, wat zijn hiervan de resultaten? En hoe is dit in het model en dus in uw beleid verwerkt?

Antwoord: Zie het antwoord aangaande ammoniak. Daarnaast wordt voor wegverkeer gebruik gemaakt van Standaard Rekenmethode II (SRMII), conform de wettelijke eisen aangaande luchtkwaliteitsberekeningen.

Uit de beantwoording van onze schriftelijke vragen begrijpen wij dat de registratie van stikstofemissies niet is gebaseerd op NB-vergunningen.

- Kunt u aangeven waar deze registratie dan wel op is gebaseerd?

Antwoord: De registratie komt uit de combinatie van verschillende datasets. Bijvoorbeeld op basis van de gecombineerde opgaven voor aanwezige landbouwhuisdieren of de INITIATOR set voor bemesten en beweiden.

Als er daadwerkelijk een lijst bestaat van emissiebronnen hebben we daarover nog twee vervolgvragen:

- Kunt u ons de stikstofemissie per bedrijf in de provincie Utrecht per omgaande (desnoods onder geheimhouding) verstrekken?

Antwoord: Nee, in het kader van de privacywetgeving is dit niet mogelijk. Ook intern worden de bedrijven geanonimiseerd en gecodeerd.

- Bent u bereid op basis van deze gegevens te handhaven bij de bedrijven die blijkens deze gegevens ten onrechte geen NB-vergunning hebben?

We zijn op dit moment in gesprek met het Rijk over alle (agrarische én niet-agrarische) activiteiten die nog geen Wnb-vergunning hebben. Dit betreft zowel voormalige vrijstellingen als overige activiteiten.

Mogelijke oplossingen

- In uw brief suggereert u meerdere keren dat het uitkopen van een agrariër een substantiële bijdrage kan leveren aan de reductie van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Kunt u dit door middel van een casus onderbouwen?

Antwoord: In het kader van de privacywetgeving mogen wij geen adressen/namen noemen. Er zijn echter vergunningen bekend voor bedrijven die op plekken meerdere honderden mollen aan depositie hebben. Wij geven u hierbij een voorbeeld zonder locaties of namen. Ieder agrarisch

bedrijf veroorzaakt in meer of mindere mate stikstofdepositie. Deze stikstof komt voornamelijk vrij vanuit de stallen, uit het bemesten van het land en het beweiden van de dieren. Dicht bij het bedrijf slaat de meeste stikstof neer, verder van het bedrijf af wordt deze depositie steeds lager. Van een agrarisch bedrijf dat dicht bij een Natura2000-gebied is gevestigd daalt een relatief groot gedeelte van de uitgestoten stikstof neer in de nabije omgeving. In deze casus zou die omgeving ook het Natura2000-gebied zijn. Indien het bewuste bedrijf geen stikstof uitstoot meer zou leveren, zal dit direct effect hebben op de neerslag van stikstof op dat Natura2000-gebied. Deze zal dan significant afnemen. Hierbij dient wel verzekerd te worden dat de stikstofuitstoot in dat gebied niet door een andere partij wordt overgenomen.

- U bent van plan een analyse van de verschillende deelgebieden te maken. Wat zijn de beoogde ingrediënten van deze analyse?

Antwoord: De beoogde ingrediënten zijn genoemd in de brief: data-analyse op bronniveau, inventarisatiemogelijkheden voor natuurherstel en bepalen doelbereik/behoefte.

- Het kabinet is bezig de natuurdoelstellingen kritisch te evalueren.
 - Helpt u het kabinet hierin door de natuurdoelstellingen van de Utrechtse gebieden ook zelf te kritisch tegen het licht te houden?
 - Bent u bereid het realisme van de instandhouding van de soorten met een (zeer) lage drempelwaarde nog eens tegen het licht te houden?

Antwoord (beide voorgaande vragen): Het Rijk zet samen met de provincies (IPO) de eerste stappen om te kijken hoe men tot een proces kan komen om te beoordelen of aanwijzingsbesluiten en wijzigingsbesluiten doelen bevatten die niet direct voortvloeien uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Tevens wordt een proces opgestart om alle Natura2000-gebieden te bekijken op de haalbaarheid van de gestelde doelen en om de mogelijkheden voor samenvoegen of herindelen van gebieden te verkennen. Op dit moment heeft dit nog niet geleid tot een concreet oordeel over de Natura2000-gebieden op bovengenoemde punten. Ook niet in de provincie Utrecht.

- Bent u voornemens te wachten met het opstellen van gebiedsgerichte aanpakken totdat de uitkomst van deze evaluatie bekend is?

De evaluatie van het Rijk aangaande de aanwijzing in gebieden betreft een parallel lopend traject. De uitkomsten hiervan kunnen effect hebben op de uiteindelijke gebiedsgerichte aanpak.

- Natuurbeheer wordt een belangrijk deel van de oplossing. Daarom hierover nog een aantal specifieke vragen:

- Wij hebben de afgelopen jaren weinig gehoord over de noodzaak van beter natuurbeheer. Wij hoorden juist altijd over het aankopen van meer grond. Bent u bereid het natuurbeheer van de afgelopen 10 jaar te evalueren en hierbij te bezien of de besteding hiervoor doelmatig is geweest, afgezet tegen de huidige staat van de natuur?

Antwoord: Uw Staten worden driejaarlijks geïnformeerd over de voortgang van de Utrechtse natuurdoelen. Daarnaast heeft er in het kader van het voormalige PAS een jaarlijkse monitoring plaatsgevonden.

- Is er daadwerkelijk een acuut probleem in het natuurbeheer? Zo ja, kunt u dat dan onderbouwen?

Antwoord: De gebiedsgerichte aanpak inventariseert welke mogelijkheden er zijn om de natuur verder te versterken om de mogelijkheden in de toekomst te verbreden.

Beleidsregels

- Ons viel op dat in de botsproeven vanuit het IPO geen Utrechtse bedrijven zitten. Kunt u toelichten waarom u geen Utrechtse kneelgevallen hebt ingebracht?

Antwoord: De provincie heeft tijdens de botsproeven casuïstiek ingebracht op basis van ervaringen met eigen bedrijven, maar fictief gesitueerd in het kader van de privacy.

- Hebt u de beleidsregels vooraf getoetst aan het door de Staten vastgestelde beleidskaders, zoals de Utrechtse Landbouwwisje?

Antwoord: Doelstelling van de beleidsregels is om vergunningverlening weer mogelijk te maken. Uitgangspunt is dat de vergunningen juridisch houdbaar zijn.

Specifieke vragen:

- N.a.v. artikel 1, lid c. Waarom is er niet voor gekozen om bedrijven met twee locaties als derde categorie naast project en locatie op te nemen?

Antwoord: Deze definitie is opgesteld op basis van geldende jurisprudentie.

- Artikel 3, lid 5: *Gedeputeerde Staten betrekken bij de beoordeling van de aanvraag voor intern salderen uitsluitend de N-emissie van de activiteit voor zover intrekking van de daaraan ten grondslag liggende toestemming niet noodzakelijk is in verband met toepassing van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn.* Graag een toelichting op dit artikel.

Antwoord: Wij verwijzen u allereerst naar de artikelsgewijze toelichting: ‘Maatregelen die nodig zijn om de gunstige staat van instandhouding van natuurwaarden te behouden (artikel 6, tweede lid Habitatrictlijn) mogen niet tevens worden ingezet om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit betekent dat deze niet-gerealiseerde capaciteit niet mag worden gebruikt voor salderen. Ook de winst die het gevolg is van andere noodzakelijke maatregelen op grond van artikel 6, tweede lid Habitatrictlijn, zoals in bepaalde gevallen de (gedeeltelijke) intrekking van een vergunning, mag niet worden gebruikt voor salderen. Inrichtingen die in het kader van bronmaatregelen voor het terugdringen van stikstofdepositie worden uitgekocht, vallen hier ook onder.’ Ofwel: als ruimte vrijkomt vanwege noodzakelijke inzet voor de natuurdoelen, mag deze vervolgens niet worden ingezet om te salderen. Dit zou het oorspronkelijke doel immers teniet doen.

- N.a.v. artikel 5, lid 5 en 6: Klopt onze interpretatie dat een bedrijf die een NB-vergunning heeft voor een stal, maar door omstandigheden (zoals lange duur van proces) nog niet kon overgaan tot het bouwen daarvan, door dit artikel geen ruimte heeft voor een nieuw voorstel, ook niet als deze de emissie beperkt ten opzichte van de eerdere vergunning?

Antwoord: Ja, tenzij wordt voldaan aan een van de uitzonderingen uit het achtste lid. Dit betreft:

a. Op het moment van inwerkingtreding van dit artikel het project nog niet volledig is gerealiseerd, maar wel aantoonbaar stappen zijn gezet met het oog op volledige realisatie.

b. Op het moment van inwerkingtreding van dit artikel weliswaar nog niet is aangevangen met de realisatie van vergunde capaciteit, maar daarvoor wel al aantoonbaar onomkeerbare significante investeringsverplichtingen zijn aangegaan.

c. Het project noodzakelijk is ten behoeve van de realisatie van de doelen in een Natura2000-gebied.

d. De aanvraag ziet op het toepassen van een alternatieve verdergaande N-emissie reducerende techniek ter vervanging van de eerder verleende emissie reducerende techniek, die leidt tot een vermindering van de N-emissie, zonder uitbreiding van de capaciteit zoals opgenomen in de laatst verleende toestemming.

- N.a.v. artikel 5, lid 8 a. Wat wordt verstaan onder ‘aantoonbaar stappen’? In hoeverre is er een risico dat de reikwijdte van dit artikel door jurisprudentie wordt beperkt?

Antwoord: Jurisprudentie kan een artikel reikwijdte altijd beperken. De exacte invulling van aantoonbare stappen wordt in de casuïstiek interprovinciaal uitgewerkt.

- N.a.v. artikel 5, lid 8 b. Wat wordt verstaan onder ‘onomkeerbare significante investeringsverplichtingen’? Vallen hier ook gemaakte proceskosten (soms tienduizenden euro's) onder?

Antwoord: De exacte invulling van onomkeerbare significante investeringsverplichtingen wordt in de casuïstiek interprovinciaal uitgewerkt.

- N.a.v. artikel 5, lid 8 e. Kunt u toelichten waarom er een uitzonderingspositie is voor de luchtvaart?

Antwoord: Dit is op verzoek van het Rijk.

- N.a.v. artikel 6, lid 10. Waarop is het percentage van 70% gebaseerd?

Antwoord: Er wordt een gelijkloidend percentage gehanteerd als ook het Rijk hanteert bij de generieke bronmaatregelen.

- N.a.v. artikel 8. Waarop is de termijn van drie jaar gebaseerd?
Antwoord: Uit de ervaring, ook opgedaan middels de zogenaamde tweejaarstermijn uit het PAS, blijkt dat deze termijn voldoende is om het volledige traject van toestemmingverlening en realisatie te doorlopen.

Vervolgens:

- In hoeverre is het mogelijk om bij de beleidsregels voor extern salderen de mogelijkheden van extern salderen alleen binnen de sector te laten plaatsvinden? Dit ter voorkoming van leegkoop van een minder vermogende sector door een meer vermogende sector.
Antwoord: Wij zijn in overleg met het Rijk om te bekijken welke mogelijkheden er zijn om ongewenste situaties met betrekking tot uitkoop te voorkomen.
- De commissie Remkes schrijft in haar rapport (blz. 41): 'Externe saldering bergt het gevaar in zich van verrommeling van locaties die zijn opgekocht. Indien op grotere schaal wordt gesaldeerd, neemt dit probleem toe. Vanuit gemeenten en provincies dient te worden onderzocht hoe aandacht kan worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit.' Wat bent u voornemens te gaan doen tegen deze verrommeling?
Antwoord: Verrommeling kan lokaal worden voorkomen via onze rol in de gebiedsgerichte aanpak. Daarnaast gelden de eisen in de Omgevingsvisie en Verordening (concept) en het nu vigerende RO-beleid.

GroenLinks:

"De Provinciale Regietafel Stikstof, onder voorzitterschap van de commissaris, is daarom in het leven geroepen. Deelnemers zijn vertegenwoordigers van het Rijk, gemeenten en waterschappen, het bedrijfsleven, de bouw, de agrarische sector en natuurorganisaties. Deze tafel heeft als doel om de provinciale beleidskaders en instrumenten te bespreken en is het gremium waar zorgen en kansen vanuit de stakeholders besproken worden. Daarmee is de tafel ondersteunend aan de op te starten gebiedsprocessen."

GroenLinks wil graag weten welke stakeholders er aan tafel zitten. Is het mogelijk om een volledige lijst te geven? Zijn boerenbelangenbehartigers als bijvoorbeeld 'Caring Farmers' en 'Boerenraad' ook betrokken?

Antwoord:

Aan de Provinciale Regietafel Stikstof nemen de volgende stakeholders deel: de terreinbeherende organisaties Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Het Utrechts Landschap, de NMU, het Stikstofcollectief Landbouw Utrecht, de gemeenten (vertegenwoordigd door drie bestuurders), de vier in Utrecht opererende waterschappen (vertegenwoordigd door HDSR), VNO-NCW Midden, MKB Infra, de Aannemersfederatie Nederland, Bouwend Nederland, Defensie, Rijkswaterstaat, Cumela.

Partij voor de Dieren:

1. GS geeft aan sinds de protesten in gesprek te zijn met alle betrokken sectoren. Zijn natuurbeschermingsorganisaties hier ook bij betrokken?
Antwoord: Met de NMU en de terreinbeherende organisaties is gesproken in het kader van de gebiedsgerichte aanpak.
2. Over legalisaties: Gaat het hierbij om het legaliseren van meldingen van projecten waarvoor, op grond van uitspraak van de RvS, alsnog een vergunning nodig is? Om welke projecten gaat het in onze provincie? Zijn hiervoor inmiddels vergunningaanvragen in gang gezet? Worden deze aanvragen eerst behandeld voordat er stikstofruimte wordt uitgegeven aan nieuwe projecten?
Antwoord: De legalisatie van meldingen is toegezegd door de Minister van LNV in verscheidene kamerbrieven. De exacte manier waarop die moet plaatsvinden wordt nog nader uitgewerkt. De stikstofruimte die op korte termijn beschikbaar komt vanuit het Rijk is alleen ten behoeve van MIRT projecten en woningbouw.
3. Over de spoedwet: Wordt de ruimte die wordt gecreëerd door de maatregelen die worden genomen in het kader van de spoedwet niet meteen ingenomen door de nog te legaliseren projecten?
Antwoord: Nee, de nu in te zetten maatregelen zijn ten behoeven van de realisatie van 75.000 woningen en 7 MIRT-projecten.

4. Over VTH: Bij hoeveel bedrijven is de daadwerkelijke stikstofuitstoot in de afgelopen jaren gecontroleerd en in hoeveel gevallen zijn daarbij overschrijdingen vastgesteld? Raadplegen de Utrechtse Omgevingsdiensten hierbij de uitstootcijfers van de RVO?

Antwoord: In totaal zijn 263 controles uitgevoerd sinds 2017. Naar aanleiding van 12 controles is handhavend opgetreden. Dat aantal is relatief laag en heeft vooral te maken met het feit dat in het verleden de aanvragen ruim zijn ingestoken. Het gebeurt in de praktijk niet snel dat het bedrijf aan zijn plafond komt met de vee-aantallen. De 12 zaken waarop is gehandhaafd zijn allen naar tevredenheid afgerond en weer afgesloten.

5. Het verlenen van vergunningen onder het PAS is gestart op 1 juli 2015. Intrekken van niet-benutte ontwikkelruimte is derhalve mogelijk sinds 1 juli 2017. Heeft GS in beeld voor welke PAS-vergunningen de toegedeelde ontwikkelingsruimte binnen twee jaar daadwerkelijk gerealiseerd is en voor welke PAS-vergunningen niet? In hoeveel gevallen is intussen overgegaan tot het intrekken van niet-benutte ontwikkelingsruimte die is uitgegeven onder het PAS? Hoeveel ontwikkelingsruimte betreft dit?

Antwoord: Interprovinciaal is naar aanleiding van de uitspraak besloten om het toezicht op de tweejaarstermijn en de daarop volgende intrekking stop te zetten. De basis voor dit beleid lag er immers in om ontwikkelingsruimte weer toegankelijk te maken voor nieuwe initiatieven. Met de PAS-uitspraak is dat niet langer mogelijk. In Utrecht heeft dit ertoe geleid dat er geen concrete intrekking heeft plaatsgevonden.